

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ

κατά της Ελλάδος

(ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 59142/16)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

28 Ιουνίου 2018

*Η απόφαση αυτή θα καταστεί οριστική, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις
που καθορίζονται στο άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς την μορφή*

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Στην υπόθεση ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζον σε Τμήμα συντιθεμένο από τους δικαστές :

Kristina Pardalos, *Πρόεδρος,*

Λίνο – Αλέξανδρο Σισιλιάνο

Ales Pejchal

Krzysztof Wojtyczek

Armen Harutyunyan

Tim Eicke *Δικαστές και*

Renata Degener *Αναπληρωτή Γραμματέα Τμήματος*

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο την 5^η Ιουνίου 2018

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω ημερομηνία :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1.- Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της (υπ' αριθ. 59142/16) προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας η κα Μυρτώ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ («προσφεύγουσα»), η οποία προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου την 4^η Οκτωβρίου 2016 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2.- Η προσφεύγουσα εκπροσωπήθηκε από την κα Ι. ΚΟΥΡΤΟΒΙΚ, Δικηγόρο Αθηνών και την κα Ε. ΤΕΛΛΗ, Δικηγόρο Θεσσαλονίκης. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τους πληρεξουσίους της κα Γ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κα Σ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Εισηγήτρια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους .

3.- Η προσφεύγουσα ισχυρίσθηκε, ειδικότερα, παραβίαση του άρθρου 3 της Συμβάσεως όσον αφορά το ουσιαστικό και το διαδικαστικό σκέλος αυτής.

4.- Την 7^η Σεπτεμβρίου 2016, τα παράπονα, τα οποία προκύπτουν από το άρθρο 3 της Συμβάσεως κοινοποιήθηκαν στην Κυβέρνηση και η προσφυγή κρίθηκε απαράδεκτη για το επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 54 παρ. 3 του Κανονισμού του Δικαστηρίου.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ

5.- Η προσφεύγουσα γεννήθηκε το 1973 και διαμένει στην Αθήνα.

6.- Την 5^η Μαΐου 2010, μηχανοκίνητη ομάδα της Μονάδας Δέλτα της Αστυνομίας (Δύναμη Ελέγχου Ταχείας Αντίδρασης), αποτελούμενη, από υπαρχιφύλακα και εννέα αστυνομικούς, είχε αποστολή να διατηρήσει την τάξη στο κέντρο της Πόλεως των Αθηνών, όπου βρισκόταν σε εξέλιξη μεγάλη διαδήλωση κατά των μέτρων λιτότητας, τα οποία επέβαλε η Κυβέρνηση. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδηλώσεως, διαδηλωτές έκαψαν τα γραφεία της Marfin Bank, με αποτέλεσμα το θάνατο τριών εργαζομένων της.

7.- Στις 16:15 περίπου, η ομάδα αστυνομικών διατάχθηκε να μεταβεί στα Εξάρχεια (τόπος συγκεντρώσεως αναρχικών / αντιπάλων του κοινοβουλευτικού καθεστώτος) και να διενεργήσει ελέγχους ταυτότητας καθώς και να προβεί στη σύλληψη οποιουδήποτε βρεθεί να έχει στην κατοχή ύποπτα αντικείμενα (σφυριά, λοστούς και κοκτέιλ Molotov). Φτάνοντας στον πεζόδρομο Τσαμαδού, η ομάδα αστυνομικών αντιλήφθηκε ομάδα τριάντα ατόμων, οι οποίοι ανήκαν στο κίνημα των αντιπάλων του κοινοβουλευτικού συστήματος.

1.- Διευκρινίσεις της Κυβέρνησης

8.- Η Κυβέρνηση εκθέτει την άποψή της σχετικά με τα επιγενόμενα γεγονότα ως ακολούθως :

Βλέποντας την περιπολία και προσπαθώντας να ξεφύγουν, οι προαναφερθέντες επιτέθηκαν στους αστυνομικούς με λοστούς και τους έριξαν από τις μοτοσικλέτες τους. Το περιστατικό έλαβε χώρα μπροστά από το κτίριο της οδού Τσαμαδού αρ. 13, στο οποίο στεγάζονταν οι ενώσεις « Δίκτυο για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα » και «Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών ».

9.- Προτού η ομάδα των αστυνομικών προλάβει να προβεί σε συλλήψεις, μια γυναίκα άνοιξε την πόρτα του κτιρίου και κάλεσε τα μέλη της ομάδας να καταφύγουν εκεί για να αποφύγουν τη σύλληψη. Δεκαπέντε άνθρωποι είχαν τον χρόνο να εισέλθουν στο κτίριο, πριν το αντιληφθεί η περιπολία και επιχειρήσει να εμποδίσει τη διαφυγή τους. Τα άλλα μέλη της ομάδας διέφυγαν προς άλλες κατευθύνσεις. Η ομάδα των αστυνομικών, η οποία δεν κατόρθωσε να συλλάβει κάποιο μέλος της ομάδας, διετάχθη να μεταβεί στην οδό Ζαΐμη για να βοηθήσει άλλη ομάδα αστυνομικών.

2.- Διευκρινίσεις της προσφεύγουσας

10.- Η προσφεύγουσα εκθέτει την δική άποψή της σχετικά με τα επιγενόμενα γεγονότα ως ακολούθως :

Η ομάδα των αστυνομικών εισήλθε στο κτίριο στην οδό Τσαμαδού αρ. 13, στο οποίο στεγάζονταν οι ενώσεις « Δίκτυο για τα Πολιτικά και Κοινωνικά Δικαιώματα » και « Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών », αφού κτύπησε με κλομπ τους ανθρώπους, που βρίσκονταν μπροστά από την πόρτα του κτιρίου. Οι αστυνομικοί ανέβηκαν στον πρώτο όροφο, όπου βρίσκονται τα γραφεία των προαναφερθέντων ενώσεων. Έσπασαν την ξύλινη πόρτα με τζαμαρία της εισόδου του ορόφου, πίσω από την οποία βρισκόταν η προσφεύγουσα, μέλος μιας εκ των ενώσεων.

Η γυναίκα τραυματίσθηκε στον βραχίονα από θραύσματα γυαλιού, τα οποία της προκάλεσαν αιμορραγία. Κατέφυγε στο μπαλκόνι. Η αστυνομία έσπασε πόρτες, παράθυρα, βιβλιοθήκες και εξοπλισμό.

11.- Κάποιος που βρισκόταν στο μπαλκόνι του πρώτου ορόφου του κτιρίου κατά τη στιγμή της αστυνομικής επέμβασης τράβηξε πολλές φωτογραφίες. Οι φωτογραφίες απεικόνιζαν τη στιγμή που οι αστυνομικοί εισήλθαν στο κτίριο με τα κλομπ, τα τραύματα τα οποία προκάλεσαν στην προσφεύγουσα και σε άλλο πρόσωπο καθώς και τις ζημιές στα γραφεία.

12.- Μετά την αναχώρηση των αστυνομικών, η προσφεύγουσα μετέβη στο Νοσοκομείο «Γεώργιος Γεννηματάς», όπου διαγνώστηκε ότι υπέστη βαθιές πληγές, οι οποίες έχρηζαν ραμμάτων και αντιβιοτικής αγωγής. Της παρεδόθη ιατρικό πιστοποιητικό, το οποίο εκδόθηκε την 10^η Μαΐου 2010 (το έγγραφο αυτό προστέθηκε στη δικογραφία των επιγενομένων ποινικών και πειθαρχικών διαδικασιών).

13.- Την 21^η Μαΐου 2010 η προσφεύγουσα εξετάστηκε, επίσης, από ιατροδικαστή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στην έκθεσή του, ο τελευταίος διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα εμφάνιζε τραυματισμούς που προκλήθηκαν από θραύσματα γυαλιού και σημείωσε ότι η ημερομηνία του τραυματισμού ήταν συμβατή με αυτή της αστυνομικής επιχείρησης, την οποία ανέφερε η προσφεύγουσα. Ανέφερε επίσης, ότι τα τραύματα εδύνατο να χαρακτηρισθούν απλές σωματικές βλάβες και ότι η επούλωσή τους ήταν ικανοποιητική.

B.- Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

14.- Την 19^η Μαΐου 2010, τα μέλη των προαναφερθέντων ενώσεων, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα (5^η μηνύτρια) καθώς και ο νόμιμος εκπρόσωπος της ένωσης « Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών » υπέβαλαν μήνυση κατά των αστυνομικών με παράσταση πολιτικής αγωγής.

15.- Στη μήνυσή τους ανέφεραν τα κάτωθι : οι αστυνομικοί έφθασαν στις 17:00, με μεγάλη ταχύτητα, στην οδό Τσαμαδού αρ. 13, προκαλώντας μεγάλο πανικό στους ανθρώπους, οι οποίοι είχαν συγκεντρωθεί μπροστά στο κτίριο. Οι τελευταίοι επιχείρησαν να εισέλθουν στο κτίριο για να προστατευθούν. Οι αστυνομικοί είχαν ακουμπήσει τις μοτοσικλέτες τους στο έδαφος, όρμησαν εναντίον των ανθρώπων αυτών και άρχισαν να τους χτυπούν βίαια με τα κλομπ. Οι αστυνομικοί κτύπησαν τέσσερις ανθρώπους, ένας εκ των οποίων εμφάνιζε καρδιακά προβλήματα (8^{ος} μηνυτής). Εν συνεχεία, οι αστυνομικοί ανέβηκαν στον πρώτο όροφο του κτιρίου, έσπασαν την ξύλινη πόρτα με τζαμαρία, τα θραύσματα της οποίας τραυμάτισαν την προσφεύγουσα στο βραχίονα και εισήλθαν στα γραφεία μιας εκ των ενώσεων εκφέροντας προσβολές και λεηλατώντας τα πάντα στο πέρασμά τους.

16.- Ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών διέταξε προκαταρκτική έρευνα. Κατά τη διάρκεια αυτής, εξετάσθηκαν οι μηνυτές και οι αστυνομικοί, οι οποίοι ενεπλάκησαν στο περιστατικό. Στο τέλος της έρευνας, ο εισαγγελέας ξεκίνησε διώξεις κατά των αστυνομικών για παράβαση οικογενειακού ασύλου, επίθεση με τραυματισμό και φθορά ξένης ιδιοκτησίας. Η προκαταρκτική έρευνα ανατέθηκε σε πλημμελειοδίκη. Οι εμπλεκόμενοι αστυνομικοί αποπέμφθηκαν δυνάμει του άρθρου 309 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ) (σοβαρή σωματική βλάβη).

17.- Οι συνεδριάσεις ενώπιον του Πλημμελειοδικείου Αθηνών έλαβαν χώρα την 23^η Οκτωβρίου και την 4^η, 7^η, 15^η, 20^η και 28^η Νοεμβρίου 2013. Το δικαστήριο εξέτασε έξι μάρτυρες κατηγορίας και έναν μάρτυρα υπερασπίσεως. Εξέτασε, επίσης, τις φωτογραφίες, οι οποίες ελήφθησαν από τα πολιτικά κόμματα και τη μεταγραφή των καταγραφών των επικοινωνιών μεταξύ των κατηγορουμένων και του αρχηγείου της αστυνομίας.

18.- Την 5^η Δεκεμβρίου 2013, το Μονομελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών και σύμφωνα με τη διαδικασία του αυτόφωρου, αθώωσε τους κατηγορουμένους λόγω αμφιβολιών.

19. - Την 16^η Δεκεμβρίου 2013, ο Εισαγγελέας Εφετών άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως του Πλημμελειοδικείου. Στην έφεσή του επεσήμανε ότι η είσοδος των αστυνομικών στο κτίριο και η διάπραξη των αδικημάτων που τους προσάπτονται προέκυπταν σαφώς από τις καταθέσεις των μαρτύρων και των φωτογραφιών που εξετάστηκαν κατά την ακροαματική διαδικασία. Επιπλέον, επισήμανε ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κατέληγε στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχαν ίχνη αίματος στο έδαφος πίσω από την πόρτα, όπου βρισκόταν η προσφεύγουσα, ενώ μία από τις φωτογραφίες (φωτογραφία υπ' αριθμόν 11) έδειχνε την παρουσία τέτοιων ιχνών. Τόνιζε επίσης ότι, παρ' όλο που είχαν λάβει εντολή της διοίκησης, οι αστυνομικοί δεν προέβησαν σε συλλήψεις, ούτε κατέσχεσαν κάποιο ύποπτο αντικείμενο.

20.- Την 22^α Δεκεμβρίου 2015, το Τριμελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών, δικάζον κατ' έφεσιν, αποφάσισε την αθώωση των αστυνομικών λόγω αμφιβολιών, επικυρώνοντας, έτσι, την πρωτοβάθμια δικαστική απόφαση. Διαπίστωσε, όπως και το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, ότι οι διάδικοι παρουσίασαν διαμετρικά αντίθετες εκδοχές των πραγματικών περιστατικών. Αναφέρει ότι δεν δύναται να δώσει αξία στους ισχυρισμούς των διαδίκων, σύμφωνα με τους οποίους οι αστυνομικοί είχαν ακουμπήσει τις μοτοσικλέτες τους στο έδαφος πριν να επιτεθούν στους ανθρώπους, οι οποίοι είχαν συγκεντρωθεί ειρηνικά μπροστά από το κτίριο, να τους κτυπήσουν με κλομπ και να εισέλθουν παρανόμως στο κτίριο. Το Δικαστήριο στηρίχθηκε σε μεταγραφές των επικοινωνιών μεταξύ των αστυνομικών και του τηλεφωνικού κέντρου, από τις οποίες προκύπτει ότι ο υπαρχιφύλακας είχε αναφέρει ότι άτομα, τα οποία είχαν στην κατοχή τους ύποπτα αντικείμενα είχαν καταφύγει σε κτίριο.

21.- Επειδή πρόκειται για την παρείσφρηση των αστυνομικών στο κτίριο, τις ζημίες που προκλήθηκαν και τον τραυματισμό της προσφεύγουσας, το Δικαστήριο επεσήμανε ότι ουδεμία από τις προσκομισθείσες από τους μηνυτές φωτογραφίες έδειχνε τους αστυνομικούς στο εσωτερικό του κτιρίου και ότι μερικές από αυτές δείχνουν αυτούς να συζητούν ήρεμα με τους μηνυτές και όχι να τους κτυπούν. Το Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα των μηνυτών, σύμφωνα με το οποίο δεν τους ήταν δυνατόν, επειδή φοβόντουσαν για τη σωματική τους ακεραιότητα, να κινηματογραφήσουν τις καταγγελλθείσες σκηνές αστυνομικής βίας. Επεσήμανε, σχετικώς, ότι παρόμοιες σκηνές έχουν, συχνά, κινηματογραφηθεί κατά τη στιγμή που διαπράττονται.

22.- Το Δικαστήριο απέρριψε, επίσης, τον ισχυρισμό τριών μαρτύρων κατηγορίας και της προσφεύγουσας, οι οποίοι διαβεβαιώνουν ότι ανεγνώρισαν τον αστυνομικό, ο οποίος, κατά τα λεγόμενά τους, είχε εισέλθει πρώτος στο κτίριο και έσπασε την πόρτα του πρώτου ορόφου. Στο σημείο αυτό, επεσήμανε ότι κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας καθώς και κατά τη διάρκεια της « ένορκης διοικητικής εξέτασης», (ένορκη διοικητική εξέταση, εξέταση, η οποία διεξάγεται από ορκωτούς διοικητικούς υπαλλήλους), οι μάρτυρες δήλωσαν ότι οι κατηγορούμενοι φορούσαν κράνη τη στιγμή των πραγματικών περιστατικών και ότι για τον λόγο αυτό δεν κατόρθωσαν να τους αναγνωρίσουν, κάτι το οποίο αμφισβητήθηκε από την προσφεύγουσα και ένα μάρτυρα, οι οποίοι ισχυρίστηκαν ότι δεν εξετάσθηκαν κατά τη διάρκεια αυτών των ερευνών.

23.- Τέλος, το Δικαστήριο απήντησε στον ισχυρισμό των μηνυτών, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα, ο οποίος στηρίζεται στην μεταγραφή των καταχωρήσεων των επικοινωνιών μεταξύ των αστυνομικών και της αστυνομικής διεύθυνσης, σύμφωνα με την οποία προκύπτει ότι το αποδεικτικό αυτό στοιχείο ότι οι αστυνομικοί είχαν λάβει από το διοικητή τους τη σαφή εντολή να εισέλθουν στα κτίρια, να τα ερευνήσουν να προβούν σε συλλήψεις και κατασχέσεις ύποπτων

αντικειμένων «ανεξαρτήτως κόστους». Θεωρεί ότι δεν ήταν λογικό από την πλευρά των αστυνομικών να διώκουν άτομα μέσα σε κτίριο, του οποίου δεν γνωρίζουν την εσωτερική διαρρύθμιση, ούτε τον αριθμό των ενοίκων και σχετικά με το οποίο δεν είχαν πληροφορίες για την ενδεχόμενη ύπαρξη κρησφύγετου όπλων. Το Δικαστήριο επεσήμανε, επίσης, ότι ούτε η προσφεύγουσα ούτε οποιοσδήποτε άλλος μηνυτής, ο οποίος ισχυρίστηκε ότι είχε κτυπηθεί από τους αστυνομικούς δεν εξήγησε για ποιο λόγο προσπάθησαν να αποτρέψουν τους αστυνομικούς να εισέλθουν στο κτίριο, ενώ, σύμφωνα με τα λεγόμενά τους, οι τελευταίοι δεν είχαν δεχθεί επίθεση από τους ανθρώπους, οι οποίοι ευρίσκοντο εκεί.

Γ.- « ΕΝΟΡΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ »

24.- Την 5^η Αυγούστου 2010, η Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής διέταξε τη διενέργεια « ένορκης διοικητικής εξέτασης », για να διαπιστώσει εάν οι αστυνομικοί της ομάδας ΔΕΛΤΑ είχαν διαπράξει ή μη πειθαρχικά παραπτώματα.

25.- Την 20^η Ιανουαρίου 2011, ο αρμόδιος για την έρευνα αξιωματικός της αστυνομίας υπέβαλε την αναφορά του, στην οποία πρότεινε να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο, αφού κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υφίσταται πειθαρχικό παράπτωμα κατά των αστυνομικών. Στην έκθεση αυτή, εξέφρασε αμφιβολίες ως προς την ακρίβεια των ισχυρισμών που περιέχονται στην μήνυση, την οποία κατέθεσαν οι μηνυτές καθώς και σε άρθρο στον τύπο. Επισημαίνει ότι οι πινακίδες κυκλοφορίας των μοτοσικλετών που κατεγράφησαν, δεν ανήκουν σε εκείνες της μονάδας ΔΕΛΤΑ. Σημείωσε, επίσης, ότι δεν υπήρχε λογική πίσω από την υποτιθέμενη βίαιη συμπεριφορά των αστυνομικών και ότι ουδείς αστυνομικός είχε αναγνωρισθεί από τους μάρτυρες.

26.- Ο Διευθυντής της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής επικύρωσε την αναφορά αυτή.

II.- ΟΙΚΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

27.- Τα σχετικά άρθρα του Ποινικού Κώδικα στην υπόθεση έχουν ως εξής:

Άρθρο 137 Α

(Βασανιστήρια και άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας)

1.- Υπάλληλος ή στρατιωτικός, στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η δίωξη ή η ανάκριση ή η εξέταση αξιόποινων πράξεων ή πειθαρχικών παραπτωμάτων ή η εκτέλεση ποινών ή η φύλαξη ή η επιμέλεια κρατουμένων, τιμωρείται με κάθειρξη, εάν υποβάλλει σε βασανιστήρια κατά την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων πρόσωπο που βρίσκεται στην εξουσία του με σκοπό : α) να αποσπάσει από αυτό ή από τρίτο πρόσωπο ομολογία, κατάθεση, πληροφορία ή δήλωση ιδίως αποκήρυξης ή αποδοχής πολιτικής ή άλλης ιδεολογίας· β) να το τιμωρήσει· γ) να εκφοβίσει αυτό ή τρίτα πρόσωπα.

(.....)

3.- Σωματική κάκωση, βλάβη της υγείας, άσκηση παράνομης σωματικής ή ψυχολογικής βίας και κάθε άλλη σοβαρή προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, (.....), τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 3 ετών, (.....). Ως προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας θεωρούνται ιδίως : α) η χρησιμοποίηση ανιχνευτή αλήθειας, β) η παρατεταμένη απομόνωση, γ) η σοβαρή προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας.

Άρθρο 309

(Επικίνδυνη σωματική βλάβη)

Αν η πράξη του άρθρου 308 τελέστηκε με τρόπο που μπορούσε να προκαλέσει στον παθόντα κίνδυνο για τη ζωή του ή βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 310 παρ. 2), επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

28.- Η προσφεύγουσα παραπονείται ότι τραυματίστηκε σκοπίμως από αστυνομικούς, οι οποίοι, εν συνεχεία, αδιαφόρησαν για την κατάσταση της υγείας της και την εμπόδισαν να έχει άμεση πρόσβαση στη θεραπεία. Παραπονείται, επίσης, για τις έρευνες, οι οποίες διεξήχθησαν για τα εν λόγω γεγονότα, ότι είναι αναποτελεσματικές καθώς και για την απαλλακτική απόφαση των εμπλεκομένων αστυνομικών. Συγκεκριμένα, αμφισβητεί την αμεροληψία της « ένορκης διοικητικής εξέτασης » με το σκεπτικό ότι αυτή διεξήχθη από αστυνομικούς, ότι οι αρμόδιες αστυνομικές αρχές δεν έλαβαν υπ' όψιν αποφασιστικής σημασίας αποδεικτικά στοιχεία. και ότι οι εν λόγω αρχές δεν αιτιολόγησαν επαρκώς τα πορίσματά τους. Επί του τελευταίου αυτού σημείου, υποστηρίζει ότι τα πορίσματα αυτής της εξέτασης επηρέασαν τα δικαστήρια, τα οποία, στην πραγματικότητα, τα επικύρωσαν, πλήρως και ανεπιφυλάκτως, στις αποφάσεις τους. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης, το οποίο ορίζει ως εξής :

Άρθρο 3

« Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθή εις βασάνους ούτε εις ποινάς ή μεταχείρισιν απανθρώπους ή εξευτελιστικές ».

A.- ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

29.- Διαπιστώνοντας ότι η προσφυγή δεν είναι εμφανώς αβάσιμη, δυνάμει του άρθρου 35 § 3^α) της Συμβάσεως και ότι δεν προσκρούει σε λόγο απαραδέκτου, το Δικαστήριο την κηρύσσει παραδεκτή

β) Επί της ουσίας

30.- Επειδή πρόκειται για ευαίσθητο ζήτημα που αφορά την επικουρική φύση του ρόλου του, το Δικαστήριο αναγνωρίζει ότι πρέπει να είναι προσεκτικό όσον αφορά την ανάληψη του ρόλου ενός πρωτοδικείου, το οποίο κρίνει τα γεγονότα και την ενοχή του κατηγορούμενου, όπου αυτό δεν έχει καταστεί αναπόφευκτο από τις περιστάσεις μιας συγκεκριμένης υπόθεσης. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο θα εξετάσει κατ' αρχήν τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι δεν διεξήχθη αποτελεσματική διερεύνηση αναφορικά με τους ισχυρισμούς της για κακομεταχείριση (*El-Masri κατά Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας* [GC], υπ' αριθμόν 39630/09, §§ 155 και 181, ΕΣΔΑ 2012, *Dzhulay κατά Ουκρανίας*, υπ' αριθμόν 24439/06, § 69, 3 Απριλίου 2014, *Chinaz κατά Ρουμανίας*, υπ' αριθμόν 2040/12, § 57, 17 Μαρτίου 2015, *Yaroshoveis και άλλοι κατά Ουκρανίας*, υπ' αριθμόν 74820/10, 71/11, 76/11, 83/11 και 332/11, § 77, 3 Δεκεμβρίου 2015 και *Sadkon κατά Ουκρανίας*, υπ' αριθμόν 21987/08, § 90, 6 Ιουλίου 2017).

1.- Περί έλλειψης αποτελεσματικής διερεύνησης των καταγγελιών περί κακομεταχειρίσεως

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

31.- Η προσφεύγουσα καλεί το Δικαστήριο όχι μόνο να διαπιστώσει παραβίαση του άρθρου 3 της Συμβάσεως στο διαδικαστικό της σκέλος εν προκειμένω, αλλά και να διαπιστώσει ότι υπάρχει συστημικό πρόβλημα στην Ελλάδα από την άποψη αυτή. Προσκομίζει αποσπάσματα εκθέσεων διαφόρων διεθνών οργανισμών, που υπογραμμίζουν την αποτυχία των αρχών να διεξάγουν αποτελεσματικές έρευνες και να παρέχουν αποτελεσματικές λύσεις σε θέματα αστυνομικής βίας.

32.- Όσον αφορά την « ένορκη διοικητική εξέταση », η προσφεύγουσα εξέφρασε επικρίσεις κατά του περιβάλλοντος του αστυνομικού, που ήταν υπεύθυνος για την έρευνα ως εξής : ο εν λόγω αξιωματικός δεν ήταν αμερόληπτη αρχή, δεν ζήτησε σε έναν από τους μάρτυρες, οι οποίοι εξετάστηκαν από αυτόν, να προσκομίσει αντίγραφα των φωτογραφιών της αστυνομικής επιχείρησης εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το βάσιμο της μηνύσεως λόγω υπάρξεως ανακριβειών σχετικά με τους αριθμούς των πινακίδων των αστυνομικών μοτοσυκλετών, που υποδεικνύουν οι μηνυτές, θεώρησε ότι η μήνυση κατατέθηκε με σκοπό να εκφοβίσει τους αστυνομικούς και να τους αποτρέψει από το να μεταβούν στα Εξάρχεια. Τέλος, δεν διοργάνωσε αντιπαράσταση μεταξύ των μηνυτών και των αστυνομικών, και δεν παρουσίασε στους μηνυτές φωτογραφίες αυτών των αστυνομικών με σκοπό την αναγνώρισή τους.

33.- Όσον αφορά την ποινική διαδικασία, η προσφεύγουσα καταγγέλλει τη συμπεριφορά της με το σκεπτικό ότι : ο εισαγγελέας ξεκίνησε διώξεις δυνάμει του άρθρου 309 (σοβαρή σωματική βλάβη) του Ποινικού Κώδικα και όχι του άρθρου 137 Α (βασανιστήρια) του ιδίου Κώδικα. Τα δικαστήρια έκριναν ότι οι πράξεις που προσάπτονται στους αστυνομικούς ήταν αναληθοφανείς έναντι της «κοινής λογικής» αστυνομικού, ο οποίος επιδεικνύει την ελάχιστη σύνεση. Τα δικαστήρια δεν εξέτασαν τα αίτια των τραυματισμών της, και κατέληξαν, μόνο, στο συμπέρασμα ότι προκλήθηκαν υπό απροσδιόριστες περιστάσεις. Τα δικαστήρια επέδειξαν παραλείψεις στην εκτίμηση των φωτογραφιών και των καταθέσεων των μαρτύρων.

34.- Η Κυβέρνηση αναφέρει ότι διεξήχθησαν δύο διαδικασίες εν προκειμένω με σκοπό την εξέταση των ισχυρισμών της προσφεύγουσας : η μία ποινική και η άλλη πειθαρχική.

35.- Όσον αφορά την ποινική διαδικασία, η Κυβέρνηση διευκρινίζει ότι διεξήχθη ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων, με όλες τις εγγυήσεις αμεροληψίας, μετά από προκαταρκτική έρευνα, η οποία διεξήχθη από τον εισαγγελέα και προκαταρκτική εξέταση, η οποία

διεξήχθη από πλημμελειοδίκη. Προσθέτει ότι διεξήχθησαν δύο ακροαματικές διαδικασίες ενώπιον του Πλημμελειοδικείου, το οποίο απεφάνθη αρχικώς ως πρωτοβάθμιο δικαστήριο, εν συνεχεία ως δευτεροβάθμιο δικαστήριο. Υπογραμμίζει ότι, κάθε φορά, οι δικαστές, οι οποίοι κλήθηκαν να απαγγείλουν απόφαση, αθώωσαν τους αστυνομικούς αφού έλαβαν υπ' όψιν, σύμφωνα με αυτήν τηρώντας τις εγγυήσεις του άρθρου 6 της Συμβάσεως, το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων, τα οποία περιείχε η δικογραφία και τις καταθέσεις των εμπλεκομένων μερών. Αναφέρει, επίσης, ότι η προσφεύγουσα παρέστη ως πολιτικώς ενάγουσα, ότι θεωρήθηκε διάδικος στη διαδικασία και ότι είχε στη διάθεσή της διάφορα μέσα για να παρέμβει στη διαδικασία, και αυτό, σύμφωνα με αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

36.- Όσον αφορά την πειθαρχική διαδικασία, η Κυβέρνηση δηλώνει ότι αυτή διεξήχθη από ανώτερο αξιωματούχο της Αστυνομίας, ο οποίος δεν είχε ιεραρχικούς δεσμούς με τους κατηγορούμενους. Προσθέτει ότι διέπεται από τις αρχές του ποινικού δικαίου. Επομένως, όλα τα αποδεικτικά στοιχεία είχαν προσκομισθεί, όλοι οι μάρτυρες και οι εμπλεκόμενοι είχαν κληθεί να καταθέσουν και η τελική έκθεση ήταν επαρκώς αιτιολογημένη.

β) Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

ι. Γενικές αρχές

37.- Το Δικαστήριο υπενθυμίζει τη νομολογία του, σύμφωνα με την οποία το Κράτος είναι άμεσα υπεύθυνο για τις πράξεις βίας, οι οποίες διαπράττονται από αστυνομικούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους (*«Saso Gorgiev κατά Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας»*, υπ' αριθμόν 49382/06, § 47, 19 Απριλίου 2012 και *Krastanov κατά Βουλγαρίας*, υπ' αριθμόν 50222/99, § 53, 30, Σεπτεμβρίου 2004, για τη χρήση σωματικής βίας από την αστυνομία,

βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Ribitsch κατά Αυστρίας*, 4 Δεκεμβρίου 1995 § 38, σειρά Α υπ' αριθμόν 336, *Mete και άλλοι κατά Τουρκίας*, υπ' αριθμόν 294/08, §106, 4 Οκτωβρίου 2011, *El-Masri*, όπως προαναφέρεται, § 207, *Bouyid κατά Βελγίου* ([GC], υπ' αριθμόν 23380/09, § 101, ΕΔΔΑ 2015, και *Bartese Gallo και άλλοι κατά Ιταλίας*, υπ' αριθμόν 12131/13 και υπ' αριθμόν 43390/13, § 114, 22 Ιουνίου 2017). Όταν ένα άτομο υποβάλει βάσιμη αξίωση ότι έχει υποστεί μεταχείριση που παραβιάζει το Άρθρο 3 από την αστυνομία ή άλλο παρόμοιο κρατικό όργανο, η εν λόγω διάταξη, σε συνδυασμό με το γενικό καθήκον του Κράτους σύμφωνα με το Άρθρο 1 της Σύμβασης «να διασφαλίσει σε όλους όσους βρίσκονται στη δικαιοδοσία του τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που ορίζονται στη ... Σύμβαση», υπονοεί την υποχρέωση διεξαγωγής αποτελεσματικής επίσημης διερεύνησης. Η εν λόγω διερεύνηση πρέπει να μπορεί να οδηγήσει στην ταυτοποίηση και την τιμωρία των υπευθύνων. Σε αντίθετη περίπτωση, η γενική νομική απαγόρευση βασανιστηρίων και απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης και τιμωρίας, παρά τη θεμελιώδη σημασία της, θα ήταν μη αποτελεσματική στην πράξη και θα ήταν δυνατό σε κάποιες περιπτώσεις κρατικοί παράγοντες να παραβιάζουν τα δικαιώματα αυτών που βρίσκονται υπό τον έλεγχό τους χωρίς ουσιαστικά να επιβάλλεται τιμωρία (*Nasr και Ghali κατά Ιταλίας*, υπ' αριθμόν 44883/09, §§ 262 - 263, 23 Φεβ 2016, *Armani Da Silva κατά Ηνωμένου Βασιλείου* [GC], υπ' αριθμόν 5878/08, § 233, ΕΔΔΑ 2016, *El-Masri*, όπως προαναφέρεται, § 182, *Durdevic κατά Κροατίας*, υπ' αριθμόν 52442/09, § 83, 19 Ιουλίου 2011, *Georgiy Bykov κατά Ρωσίας*, υπ' αριθμόν 24271/03, § 60, 14 Οκτωβρίου 2010 και *Corsacov κατά Μολδαβίας*, αρ. 18944/02, § 68, 4 Απριλίου 2006).

38.- Η διερεύνηση σοβαρών ισχυρισμών κακομεταχείρισης πρέπει να είναι άμεση και εξονυχιστική. Αυτό σημαίνει ότι οι αρχές πρέπει πάντα να κάνουν σοβαρή προσπάθεια να ανακαλύψουν τι συνέβη και δεν πρέπει να βασίζονται σε βιαστικά ή μη τεκμηριωμένα

συμπεράσματα για να κλείσουν τη διερεύνησή τους (*Assepon και άλλοι κατά Βουλγαρίας*, 28 Οκτωβρίου 1998, § 103, *Συλλογή Αποφάσεων* 1998-VIII, *Bati και άλλοι κατά Τουρκίας* 33097/96 και 57834/00, § 136, ΕΔΔΑ 2004 - IV, *El-Masri*, όπως προαναφέρεται, § 183, και *Bouyid*, όπως προαναφέρεται, § 123). Οι αρχές πρέπει να ακολουθήσουν όλα τα λογικά βήματα που υπάρχουν για να συλλέξουν τα στοιχεία που σχετίζονται με το συμβάν, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, δηλώσεων αυτοπτών μαρτύρων και στοιχείων της ανάκρισης (*Tanrikulu κατά Τουρκίας*, [GC], υπ' αριθμόν 23763/94, § 104, ΕΔΔΑ 1999 - IV και *Gül κατά Τουρκίας* υπ' αριθμόν 22676/93, § 89, 14 Δεκεμβρίου 2000). Τυχόν ελλείψεις στην έρευνα που υπονομεύουν τη δυνατότητα εύρεσης της αιτίας των βλαβών ή της ταυτότητας των υπευθύνων ενέχει τον κίνδυνο να μην ανταποκρίνεται στις εν λόγω προϋποθέσεις (*Boicenco κατά Μολδαβίας*, υπ' αριθμόν 41088/05, § 123. 11 Ιουλίου 2006). Η υποχρέωση διεξαγωγής έρευνας για να καθοριστεί εάν η χρησιμοποιούμενη δύναμη ήταν ή μη δικαιολογημένη υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις και να οδηγήσει στον εντοπισμό και τιμωρία των υπευθύνων αποτελεί υποχρέωση όχι ως αποτέλεσμα αλλά ως μέσο. Ωστόσο, η έρευνα δεν πρέπει, απαραίτητως, να καταλήξει σε συμπέρασμα, το οποίο να συμπίπτει με την έκδοση των γεγονότων του μηνυτή (*Orgea κατά Ρουμανίας* (déc.), υπ' αριθμόν 49473/07, § 24, 17, Ιανουαρίου, 2017, και *Mikheyev κατά Ρωσίας*, υπ' αριθμόν 77617/01, § 107, 26 Ιανουαρίου 2006).

39.- Τέλος, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η έρευνα θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από την εκτελεστική εξουσία. Η ανεξαρτησία της έρευνας δεν επιτάσσει μόνο την απουσία ιεραρχικής ή θεσμικής σύνδεσης, αλλά και ανεξαρτησία σε πρακτικά ζητήματα (*El-Masri*, όπως προαναφέρεται, § 184).

ii.- Εφαρμογή των αρχών εν προκειμένω

40.- Εν προκειμένω, λαμβανομένων υπ' όψιν των στοιχείων της δικογραφίας και ειδικότερα των ιατρικών πιστοποιητικών και της ποινικής διαδικασίας κατά των αστυνομικών, το Δικαστήριο κρίνει ότι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί κακής μεταχειρίσεως ήταν «βάσιμοι» κατά την έννοια της παρατεθείσης νομολογίας στην προαναφερόμενη παράγραφο 37. Ως εκ τούτου, εναπόκειται στο Δικαστήριο να εκτιμήσει την επιμέλεια με την οποία οι αρχές διερεύνησαν τους ισχυρισμούς αυτούς και την αποτελεσματικότητα των ληφθέντων μέτρων.

41.- Το Δικαστήριο σημειώνει κατ' αρχήν ότι, συνεπεία της μηνύσεως της προσφεύγουσας με παράσταση ως πολιτικώς ενάγουσα, ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών διέταξε προκαταρκτική έρευνα, ακολουθούμενη από προκαταρκτική εξέταση και παραπομπή σε κρίση των αστυνομικών της ομάδας, η οποία μετέβη επί τόπου. Αυτά τα στάδια της ποινικής διαδικασίας έλαβαν χώρα σύμφωνα με τους κανόνες της ποινικής διαδικασίας και οδήγησαν στην παραπομπή σε δίκη των αστυνομικών, οι οποίοι εμπλέκονται στο περιστατικό. Το Δικαστήριο, επισημαίνει, εξ' άλλου, ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει συγκεκριμένα παράπονα σχετικά με αυτά τα στάδια της διαδικασίας. Το Μονομελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών, κατά τη διαδικασία του αυτόφωρου, απήγγειλε την αθώωση των κατηγορουμένων λόγω αμφιβολιών. Το ίδιο Δικαστήριο, σε συνέχεια προσφυγής, η οποία του ανετέθη από τον εισαγγελία, συνεδριάζοντας σε τριμελή σύνθεση και δικάζον κατ' έφεσιν, αποφάσισε την αθώωση των αστυνομικών λόγω αμφιβολιών, επικυρώνοντας, έτσι, την πρωτοβάθμια δικαστική απόφαση. Δεν υφίσταται ένδειξη κατά τη διαδικασία ότι τα εθνικά δικαστήρια δεν είχαν την απαιτούμενη ανεξαρτησία και αμεροληψία.

42.- Το Δικαστήριο σημειώνει ότι τα δύο δικαστήρια εξέτασαν τα αποδεικτικά στοιχεία, μεταξύ των οποίων τα ιατρικά πιστοποιητικά, τα οποία προσκόμισε η προσφεύγουσα, τις φωτογραφίες, οι οποίες ελήφθησαν από τους ίδιους τους μηνυτές κατά τη διάρκεια της αστυνομικής επιχείρησης, καθώς και τις μεταγραφές των επικοινωνιών

μεταξύ των κατηγορουμένων και το αρχηγείου, που προσκομίσθηκαν από τις αστυνομικές αρχές. Αυτά τα δικαστήρια έχουν προβεί σε όλες τις πράξεις, τις οποίες προσφέρει η ποινική διαδικασία για να διευκρινίσει τις περιστάσεις του επίμαχου περιστατικού, κλητεύοντας και εξετάζοντας όλα τα εμπλεκόμενα σε αυτήν πρόσωπα. Σχετικώς, επιβάλλεται να διαπιστωθεί ότι η προσφεύγουσα, η οποία παρέστη ως πολιτικώς ενάγουσα, είχε, δυνάμει των διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, το δικαίωμα παρέμβασης τόσο κατά την προκαταρκτική εξέταση όσο και κατά τις ακροαματικές διαδικασίες ενώπιον του Πλημμελειοδικείου.

43.- Το Δικαστήριο επισημαίνει, εν συνεχεία ότι, αφού έλαβε υπ' όψιν όλα τα στοιχεία της δικογραφίας, τα δικαστήρια απεφάνθησαν την αθώωση των αστυνομικών λόγω αμφιβολιών. Θεώρησαν, ειδικότερα, υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης, ότι δεν αποδείχθηκε ότι οι αστυνομικοί είχαν εισέλθει στο κτίριο και ανέβηκαν στον πρώτο όροφο. Θεώρησαν επίσης ότι οι προσκομιζόμενες από τους μηνυτές φωτογραφίες δεν απέδειξαν ότι οι τραυματισμοί που προκλήθηκαν στην προσφεύγουσα ήταν αποτέλεσμα αστυνομικής δράσης

44.- Επί πλέον, όσον αφορά τη νομική βάση των διώξεων, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η επιλογή άλλης ποινικής διάταξης δεν θα άλλαζε το αποτέλεσμα της έρευνας. Παρατηρεί, σχετικώς, ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε ισχυρισμό αναφορικά με το βάσιμο αυτών των διώξεων σε κανένα στάδιο της εσωτερικής διαδικασίας. Το Δικαστήριο θεωρεί, επί πλέον, ότι η παρούσα υπόθεση πρέπει να διαχωρισθεί από την υπόθεση *Cestaro κατά Ιταλίας* (υπ' αριθμόν 6884/11, 7 Απριλίου 2015), η οποία αφορούσε την έλλειψη επαρκών νομικών μέσων για την επιβολή κυρώσεων στους υπευθύνους βασανιστηρίων και άλλων μορφών κακομεταχείρισης, που διεπράχθησαν από τις αστυνομικές δυνάμεις κατά διαδηλωτών. Στην Ελλάδα, υπάρχει τέτοιο μέσο, το άρθρο 137 Α του Ποινικού Κώδικα, αλλά οι εθνικές αρχές θεώρησαν ότι τα προβαλλόμενα πραγματικά περιστατικά δεν δύνανται να χαρακτηρισθούν ως βασανιστήρια και ότι επιβαλλόταν ο

χαρακτηρισμός τους δυνάμει άλλης διατάξεως, δηλαδή αυτής των σοβαρών σωματικών βλαβών, η οποία προβλέπεται από το άρθρο 309 του ιδίου Κώδικα.

45.- Το Δικαστήριο επισημαίνει, επί πλέον, ότι οι κατηγορούμενοι, οι οποίοι είχαν εντολή να καταδιώξουν και να συλλάβουν άτομα, τα οποία είχαν στην κατοχή τους ύποπτα αντικείμενα, δεν προέβησαν σε συλλήψεις στο κτίριο της οδού Τσαμαδού αρ. 13, ενώ, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, οι εμπλεκόμενοι άρχισαν να καταδιώκουν άτομα ύποπτα κατά τη γνώμη του, τα οποία βρήκαν καταφύγιο στο κτίριο αυτό.

46.- Το Δικαστήριο παρατηρεί, εν συνεχεία, ότι τρεις μήνες μετά το επίμαχο περιστατικό, ήτοι την 5^η Αυγούστου 2010, η Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής διέταξε τη διεξαγωγή «ένορκης διοικητικής εξέτασης », για να διευκρινισθεί εάν οι αστυνομικοί της ομάδας Δέλτα διέπραξαν ή μη πειθαρχικά παραπτώματα. Η έρευνα ανατέθηκε σε αξιωματούχο της αστυνομίας, ο οποίος όχι μόνο ουδεμία ιεραρχική σχέση είχε με τους αστυνομικούς, που εμπλέκονταν στο συμβάν και ήταν εντελώς ανεξάρτητος από την υπηρεσία τους, αλλά ανήκε στην Υποδιεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων της Γενικής Διεύθυνσης της Αστυνομίας. Την 20^η Ιανουαρίου 2011, ο εν λόγω αξιωματικός της αστυνομίας εξέφρασε αμφιβολίες για την ακρίβεια των ισχυρισμών της μηνύσεως, η οποία υπεβλήθη από τους μηνυτές, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα, με συνέπεια να προτείνει να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο. Ως εκ τούτου, δεν δύναται να υποστηριχθεί ότι οι αστυνομικές αρχές έδειξαν αδράνεια ή έλλειψη επιμέλειας. Το Δικαστήριο θεωρεί, επίσης, χωρίς να υποτιμήσει τη σημασία των πειθαρχικών διαδικασιών στο πλαίσιο της εξέτασης των ενεργειών των μελών των αστυνομικών δυνάμεων (βλέπε, για παράδειγμα, *Cestaro*, όπως προαναφέρεται, § 205), ότι οι τυχόν παραλείψεις της διοικητικής εξέτασης, όπως αυτές τις οποίες επικαλείται η προσφεύγουσα (προαναφερόμενη παράγραφος 31) δεν είναι, εν προκειμένω,

αποφασιστικής σημασίας, διότι, εν πάση περιπτώσει, είχε ξεκινήσει ποινική διαδικασία, η οποία εξελισσόταν ταυτοχρόνως. Είναι, πράγματι, κατά την διάρκεια αυτής της τελευταίας διαδικασίας που οι ευθύνες και οι πράξεις των φερομένων ως δραστών των επιθέσεων έπρεπε να εξετασθούν από τους δικαστές και όχι από αστυνομικούς, των οποίων η ανεξαρτησία σε σχέση με όσους εμπλέκονται στο συμβάν δύναται να τεθεί υπό αμφισβήτηση.

47.- Τέλος, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι απαιτήσεις της προσφεύγουσας φαίνονται να περιορίζονται, τελικώς, στην έκφραση της δυσαρέσκειας της όσον αφορά την εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων και του αποτελέσματος της διαδικασίας ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων. Ωστόσο, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητές του να αντικαταστήσει τη δική του αντίληψη των πραγμάτων με εκείνη των εθνικών δικαστηρίων, στα οποία έγκειται, κατ' αρχήν, να σταθμίσουν τα στοιχεία, τα οποία αυτά συγκέντρωσαν *Gäfgen κατά Γερμανίας* [GC], υπ' αριθμόν 22978/05, § 93, ΕΔΔΑ 2010). Το Δικαστήριο δεν διέκρινε, εν προκειμένω, πειστικά στοιχεία, τα οποία θα το ενεθάρρυναν να παρεκκλίνει από τα πορίσματα στα οποία έχουν καταλήξει τα εθνικά δικαστήρια.

48.- Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο θεωρεί ότι δεν υφίσταται, εν προκειμένω, παράβαση του διαδικαστικού σκέλους του άρθρου 3 της Συμβάσεως.

2.- Ο ισχυρισμός περί κακομεταχείρισης από τους αστυνομικούς

49.- Η προσφεύγουσα ζήτησε από το Δικαστήριο να εξετάσει τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης υπό το φως των πολυάριθμων εκθέσεων από διεθνείς οργανισμούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, που καταγγέλλουν το συστηματικό χαρακτήρα της υπερβολικής αστυνομικής βίας στην Ελλάδα, η οποία διαπράττεται, κυρίως, από τη μονάδα Δέλτα.

50.- Η προσφεύγουσα έχει την άποψη ότι το γεγονός ότι η αστυνομία δεν προέβη σε συλλήψεις και δεν κατέσχεσε κάποιο ύποπτο αντικείμενο, αποδεικνύει ότι η είσοδος στο κτίριο είναι παράνομη και μη επιτρεπόμενη. Αναφέρει ότι η χρήση βίας εκ μέρους των αστυνομικών δεν ήταν σε καμία στιγμή απαραίτητη, διότι δεν θα υπήρχαν βιαιότητες εναντίον τους, όπως προκύπτει από τις φωτογραφίες, που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια του συμβάντος. Προσθέτει, δε, ότι η απουσία βιαιοτήτων κατά των αστυνομικών αποδεικνύεται, επίσης, από τις δηλώσεις της Κυβέρνησης, η οποία κάνει λόγο για ήρεμες συζητήσεις μεταξύ αυτών, από την μία πλευρά, και των περαστικών και των μελών των δύο ενώσεων, τα οποία είχαν συγκεντρωθεί μπροστά από το κτίριο, από την άλλη.

51.- Η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι δεν αποδείχθηκε, εν προκειμένω, πέραν οιασδήποτε εύλογης αμφιβολίας, ότι ο τραυματισμός της προσφεύγουσας προκλήθηκε από τους αστυνομικούς της ομάδας Δέλτα. Αναφέρει ότι τα εσωτερικά δικαστήρια, τα οποία είχαν διερευνήσει την υπόθεση κατέληξαν ότι οι αστυνομικοί αυτοί δεν είναι ένοχοι των κατηγοριών, που τους προσάπτονται. Αναφέρει ότι κατέληξαν στο συμπέρασμα αυτό κατόπιν ακροαματικής διαδικασίας και αφού εξέτασαν όλα τα αποδεικτικά στοιχεία, μεταξύ των οποίων οι καταθέσεις των μαρτύρων κατηγορίας και υπερασπίσεως, την μάρτυρα της προσφεύγουσας – η οποία παρίσταται ως πολιτικώς ενάγουσα - και αυτούς των κατηγορουμένων, καθώς και τα έγγραφα της δικογραφίας, όπως ιατρικά πιστοποιητικά, φωτογραφίες και μεταγραφές των επικοινωνιών μεταξύ των κατηγορουμένων και του τηλεφωνικού κέντρου. Αναφέρει, επίσης, ότι ουδείς μάρτυρας αναγνώρισε τους κατηγορουμένους κατά το στάδιο της προκαταρκτικής έρευνας ή της « ένορκης διοικητικής εξέτασης ». Αναφέρει, επί πλέον, ότι το ιατρικό πιστοποιητικό, το οποίο προσκόμισε η προσφεύγουσα δεν αναφέρει την ώρα άφιξής της στο νοσοκομείο, πράγμα το οποίο, κατά τη γνώμη της, δεν καθιστά δυνατό τον έλεγχο της αντιστοιχίας των γεγονότων, τα οποία

καταγγέλλει η προσφεύγουσα, με την εξέλιξη της αστυνομικής επιχείρησης. Τέλος, προσθέτει, όσον αφορά την έκθεση του ιατροδικαστή της 21^{ης} Μαΐου 2010, ότι δεν περιείχε λεπτομέρειες σχετικά με τα αίτια του τραυματισμού της προσφεύγουσας και ότι δεν αναφέρθηκε, επίσης, ότι ο τραυματισμός αυτός ήταν το αποτέλεσμα αστυνομικών ενεργειών.

52.- Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η απαγόρευση των βασανιστηρίων ή ποινών, ή απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης είναι απόλυτη, ανεξαρτήτως των ενεργειών του θύματος (*Chahal κατά Ηνωμένου Βασιλείου* 15 Νοεμβρίου 1996, § 79, Συλλογή 1996 - V).

53.- Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, εν συνεχεία, τη νομολογία, σύμφωνα με την οποία ισχυρισμοί για κακομεταχείριση πρέπει να υποστηρίζονται ενώπιόν του από κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία. Για την απόδειξη των επικαλουμένων πραγματικών περιστατικών, χρησιμοποιεί το κριτήριο της απόδειξης « πέραν οιασδήποτε εύλογης αμφιβολίας ». Τέτοια απόδειξη δύναται, εντούτοις, να προκύψει και από πλέγμα ενδείξεων, ή μη αντικρουσμένων τεκμηρίων επαρκώς σοβαρών, συγκεκριμένων και συγκλινόντων (*Labita κατά Ιταλίας* [GC], υπ' αριθμόν 26772/95, § 121, ΕΔΔΣ 2000 - IV). Ωστόσο, δεν προτίθεται ποτέ να ακολουθήσει την διαδικασία των εθνικών εννόμων τάξεων, που εφαρμόζουν αυτό το κριτήριο. Δεν εναπόκειται σε αυτό να αποφανθεί επί της ενοχής, δυνάμει του ποινικού δικαίου ή επί της αστικής ευθύνης, αλλά επί της ευθύνης των συμβαλλομένων Κρατών έναντι της Συμβάσεως. Η ιδιαιτερότητα του έργου σύμφωνα με το άρθρο 19 της Συμβάσεως - για να εξασφαλιστεί η τήρηση από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη των δεσμεύσεών τους να αναγνωρίζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται από το έγγραφο αυτό – καθορίζει τον τρόπο προσέγγισης των αποδεικτικών στοιχείων (*Creanga κατά Ρουμανίας* [GC], υπ' αριθμόν 29226/03, § 88, 23 Φεβρουαρίου 2012 και *Nasr και Ghali*, όπως προαναφέρεται, §§ 219 - 220).

54.- Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα συμπεράσματά του όσον αφορά το διαδικαστικό σκέλος του άρθρου 3 της Σύμβασης, το Δικαστήριο θεωρεί ότι δεν υπάρχουν, εν προκειμένω, επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να συναχθεί πέραν οιασδήποτε εύλογης αμφιβολίας ότι η προσφεύγουσα απετέλεσε αντικείμενο της ισχυριζόμενης μεταχειρίσεως. Επί πλέον, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η προσφεύγουσα ουδέποτε κρατήθηκε, ούτε προφυλακίσθηκε, ούτε τέθηκε υπό τον έλεγχο της αστυνομίας. Η κατάσταση της ήταν, επομένως, εντελώς διαφορετική εκείνης στην οποία η προσφεύγουσα ευρέθη στα χέρια της αστυνομίας (βλ. για παράδειγμα, *Selmouni κατά Γαλλίας*, απόφαση της 28^{ης} Ιουλίου 1999, *Συλλογή Αποφάσεων* 1999 - V, § 87).

55.- Υπό το πρίσμα των προαναφερομένων, το Δικαστήριο δεν δύναται να καταλήξει σε ουσιώδη παραβίαση του άρθρου 3 της Συμβάσεως όσον αφορά την ισχυριζόμενη κακομεταχείριση από την προσφεύγουσα.

56.- Συνεπώς, δεν υφίσταται ούτε παραβίαση της ουσιαστικού σκέλους του άρθρου 3 της Συμβάσεως.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ
ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
ΟΜΟΦΩΝΩΣ

- 1.- *Κηρύττει* την προσφυγή παραδεκτή
- 2.- *Αποφαίνεται* ότι δεν υπάρχει παραβίαση του άρθρου 3 της Συμβάσεως.

Συνετάγη στη γαλλική γλώσσα, μετά κοινοποιήθηκε εγγράφως την 28^η Ιουνίου 2018 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού του Δικαστηρίου.

Renata Degener	Kristina PARDALOS
Γραμματέας	Πρόεδρος

